

KALEIDOSKOOP.

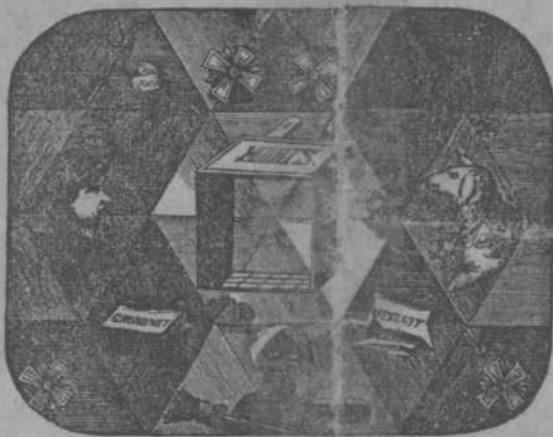

NIEUWS- EN

ZWOLLE, DEVENTER,

Dit blad verschijnt geregeld alle Zaturdagen. De Prijs van het abonnement is voor Zwolle, Deventer, Zutphen en Apeldoorn 75 cent in de drie maanden; overal elders franco per post 87½ cent. Alle postkantoren nemen bestellingen aan.

De prijs der Advertenties is van één tot vijf regels 50 cent, en 10 cent voor elken meerderen regel, behalve 35 cent zegelregt bij iedere plaatsing.

ADVERTENTIE-BLAD.

ZUTPHEN, APELDOORN.

De Advertenties moeten vóór Vrijdag middag vier uur ter Drukkerij te Deventer zijn ingezonden.

Alle toezendingen voor dit blad bestemd moeten franco geschieden, hetzij door bemiddeling der Postkantoren, of te Zwolle bij W. E. J. TRENN WILLINK; Deventer, A. TER GUNDE; Zutphen, J. H. MELLINK; Apeldoorn, B. GUNNING.

Nog geene organieke wetten.

Nauwelijks is de Kamer na eene lange vacantie eene kleine maand aan het werk, of zij zal hare vacantie weder voortzetten tot na Paschen. De voorzitter krijgt alzoo zijne eer teruggelukkig zijn besluit om de Kamers niet bijeen te roepen in de koude, maar daarmede gewacht te hebben tot 12 Februarij. Hij was goed onderrigt, dat er nog niet veel werk zijn zoude, en dat het ministerie nog niet gereed was met die voorstellen, waarop aller aandacht gespannen is, en waarop eigenlijk al het overige, wat er te doen is, wacht.

De omstandigheid nemen zij, die wel wenschen zouden, dat de organieke wetten nimmer tot stand kwamen, maar vooral met schrik en den hevigsten afkeer te gemoet zien, dat zij door dit ministerie tot stand zullen gebragt worden, te haat om zich geweldig ongeduldig naar de voordragten van kieswet en verdere tot uitvoering der grondwet vereischt wordende wetten te betoonen. In hunne verontwaardiging, zoo het heet, over het lange morren, spreken zij van ergerlijk tijdverzuim, van traagheid, van het vervallen in dezelfde misslagen als het ministerie, hetwelk voor de tegenwoordige ministers heeft moeten plaats maken; en zij omkleeden hunne redenen met zooveel schijn van opregtheid, dat zij eenigen, die ter goeder trouw zijn, in hun vertoon van ongeduld medeslepen.

Ons nog zoo spoedig niet. Wij zijn zoo lange jaren gedwongen geweest af te wachten en onze lijdzaamheid te oefenen, dat deze oefening eindelijk eenig gevolg heeft gehad, zoodat ons geduld te taai geworden is, om in vijf maanden ten einde gerekt te zijn. Het is ons lange jaren zoo herhaaldelijk voorgehouden, dat wij vertrouwen moesten op 's lands Regering, dat wij er ten laatste werkelijk toe gekomen zijn om een beetje te vertrouwen; en nu dit vertrouwen eenmaal gevestigd is, laat het zich in zulk een korten tijd niet aan het wankelen brengen.

Zonder scherts gesproken, wij zien nog te veel redenen, ook buiten ziekteoefening en de besommelingen van het beheer der dagelijksche zaken, die het billijken, dat de minister THORBECKE nog geene voordragt heeft ingezonden, dan dat wij er ons grootelijks over zouden bekommeren. Juist aan het streven om de misslagen van het vorig ministerie te vermijden schrijven wij een deel van dit toeven toe. Een eerste misslag was, ongerekend het gebrekkige en onvoldoende der voorgedragen ontwerpen, dat men, met de hoofdwetten nog niet gereed zijnde, begon met wetten van minder dringende noodzakelijkheid voor te stellen; een tweede, dat die hoofdwetten én ten achterste voor, én stuk voor stuk werden aangeboden, zoodat verbrokkeld was, wat een geheel moest uitmaken, en op zich zelve stond, wat op éenen en denzelfden grondslag rusten moest.

Kieswet, provinciale en gemeentewet zijn die, waaraan voor alles behoefte bestaat, die eerst afgehandeld en vastgesteld moeten zijn, eer aan iets anders kan gedacht worden; zij kunnen niet gescheiden worden voorgesteld, de laatste moeten op de eerste geënt zijn. Dit weet de heer THORBECKE beter dan iemand, en tevens weet hij, dat de natie in hem

den man ziet, die den grondslag tot een beter kieswezen en eene ware vertegenwoordiging in de grondwet gelegd heeft, en tevens den man, die deze in de grondwet gelegde beginsels zuiver en krachtig zal in toepassing brengen. Zoolwel zijne zucht voor het algemeen belang als zijne eergierigheid moeten bij het bearbeiten dezer wetten op het sterkst gespannen zijn. De bewustheid dat zijne eer als rechtsgeleerde en als staatsman met geene andere zaak meer dan met deze gemoed is, moeten hem prikkelen om alle zijne krachten en vermogens op de zamenstelling dezer voordragten in te spannen, er geene leente in te laten, alle bijzonderheden bij te werken en alzoo een volledig en doorwrocht werk te leveren.

En die man zou tijd verzuimen! traag zijn!! Het is al te dwaas van die ongedulde verontwaardigden, die erom aangaan en tieren, wanneer eens bleek, dat bij de bewerking der voorstellen geen gebruik gemaakt was van de jongste volkstelling; en de slotsom hiervan is nog niet eens bekend, terwijl de voorloopige opgave vrij wat van veler verwachting afwijkt. Al ware het dit alleen, dan kon de voordragt, ook wanneer de minister er overigens mede gereed was, niet worden ingediend. Dan is er nog de indeeling van het rijk in kiesdistricten; welk punt niet weinig goed bekookt dient te zijn, eer het aan het onderzoek en de beoordeeling wordt over gegeven; en wie weet hoe vele andere zaken er nog zijn, waaromtrent zich de minister met de nauwkeurigste zorg moet laten inlichten.

Waarlijk, wanneer wij dit alles bedenken, kunnen wij, hoe regtmatig en sterk het verlangen zij, dat de grondwet eindelijk in werking trede, nog wel geduld hebben tot Paschen: Paschen komt dit jaar vroeg.

De uitkomst van het nader onderzoek in de afdelingen van het wets-ontwerp op de brieven-posterij aan den Minister van Financien medegedeeld zijnde, heeft deze daarop in eene bijeenkomst met de commissie der Rapporteurs geantwoord. Z. Exc. hield vol, dat handhaving van het uitsluitend regt des Staats op het brievenvervoer, bij de nieuwe regeling op den voorgrond moet staan. Hij achtte het denkbeeld onaanvaardig om ten dien opzichte een middenweg in te slaan, door het toelaten van brievenvervoer aan bijzondere ondernemingen, mits aan elken brief een postzegel werd gehecht. Doch hij erkende, dat de handhaving van het monopolie den Staat groote verplichtingen oplegt; hij verzekerde dan ook, dat de ingezetenen, na de aanneming der wet, in een redelijken zin geen enkele gelegenheid tot brievenverzending, die zij thans bezitten, zouden verliezen. [!??] Om te gemoet te komen aan het bezwaar tegen de verplichte verzending van pakketten en brieven met geldswaarde door de brievenpost, zonder genoegzame waarborgen tegen verlies, is het ontwerp iets gewijzigd. In het schaal-tarief der briefposten is nog eenige vermindering gebragt. Eindelijk is in het ontwerp een verplichtende termijn bepaald voor de invoering van postzegels ter frankering.

Mogt de Kamer de voordragt verwerpen, om het daarbij

aan de Regering voorbehouden uitsluitend regt op brievenvervoer, dan zou, zeide de Minister, de Regering den tegenwoordigen staat van zaken handhaven, maar het frauduleus brievenvervoer streng vervolgen.

Bij de door de Regering voorgedragene wijzigingen van het ontwerp, is in art. 3 het porto naar den afstand berekend, thans gesteld als volgt: minder dan 30 ned. mijlen 5 cents; van 30 tot 100 mijlen 10 cents; meer dan 100 mijlen 15 cents. — In een nieuw art. 16 is nu bepaald: dat de tegemoetkoming, bij vermissing van een aangeteekenden brief, zal bedragen de volle geldswaarde van den inhoud, wanneer die geldswaarde bij de verzending op het postkantoor is aangegeven en daarvan de in het art. bepaalde premie betaald is. — Voorts is in art. 21 van dit ontwerp de bepaling ingelascht: dat de maatregelen der administratie ten doel hebben om achtereenvolgende in elke gemeente van het Rijk eene gelegenheid tot het ontvangen en verzenden van brieven met den post te openen."

[Met droefheid merken wij den loop dezer zaak op. Zoo volhardt de regering dan weder bij een ondoelmatig, onredelijk, gebrekkig wetsontwerp, met eene onbeschaamde bedreiging van wraak in geval het niet wordt aangenomen. Zullen de volksvertegenwoordigers zich hierdoor laten verschrikken, zoo als vroeger door de bedreigingen van den Minister van Oorlog? Wij hopen noch verwachten het. Mogten zij liever van het Hun toekomende regt gebruik maken en zelf een billijk en vrijzinnig ontwerp voorstellen. Van den Heer van Bosse, wij hebben het meermalen gezegd, verwachten wij geene volksgezinde voordragten; terwijl zonder eene geheele hervorming van het postwezen wel aan geene groote verbetering te denken is. Zoo lang er nog postkantoren zijn met vijf, zes ambtenaren, die jaarlijks duizenden kosten, terwijl nagenoeg al het werk door één surnumerair of bediende gedaan wordt en kan worden; en deze dient dus met deze schreeuwend onkosten bezwaard blijft, die in hare opbrengsten terug moeten gevonden worden, is het wel onmogelijk dat er iets goeds tot stand kome.]

Het hoofdbestuur der Amstel-Sociëteit heeft eene aanzienlijke belooning (een geschenk in zilver van f 100 waard en f 250 in geld) uitgelooft voor het best gekeurde, in populairen trant opgestelde werk, houdende een *Overzicht der plichten en regten van den Nederlandschen Staatsburger*.

Van wer. Amstel-Sociëteit is mede uitgegeven op de vereischten van een Volksboek over de plichten en regten van den Nederlandschen Staatsburger."

Met groot genoegen merkten wij hierbij op, dat ook de Amstel-Sociëteit de vrijheid van godsdienst en geweten niet als een middel tot twist en verdeeldheid, maar tot eendragt en verdraagzaamheid wenschte aangewend te hebben. Bij de noodlottige verschijnselen van het tegendeel, die wij dezer dagen met huivering opmerkten (waardoor belijders van verschillende godsdiensten tot verdeeldheid, haat en vijandschap worden aangezet) achten wij 't niet ongepast de echt vredelievende en humane bepalingen der Amstel-Sociëteit mede te deelen:

„Bij de ontwikkeling van dit punt (de vrijheid van geweten en godsdienst), legge men er zich inzonderheid op toe, om in het licht te stellen, dat de vrijheid van godsdienst en geweten het kostbaarste is van der burgeren regten en de hechtste grondslag van maatschappelijke orde. Men toone aan, dat de vrijheid moet bestaan in eerbiediging, door woord en daad, van ieders godsdienstige overtuiging; dat zij niet alleen met eene opregte Godsvereering is bestaanbaar, maar daarvan zelfs de noodzakelijke voorwaarde uitmaakt; en dat hare juiste waardering alleen de maatschappij tegen de rampzaligste verdeeldheden en burger-twisten kan vrijwaren.

Bindelijk dringe men er krachtig op aan, dat de vrijheid van godsdienst ook daadwerkelijk in toepassing behoort gebracht te worden in het maatschappelijk en politisch leven, zoodat de Staatsburger in de uitoefening zijner regten, zonder terugzien op geloofsbelijdenis, vrij en onbelemmerd moet handelen, en hij, vooral bij het gebruik maken van het gewichtigste zijner regten (de verkiezingen), de keuze, met ter zijde stelling van noodlottige vooroordeelen, bij uitsluiting op de deugdzamen en kundigsten behoort te vestigen.

De hoofdstrekking van dit gedeelte zij de bewondering van eendragt, en de krachtige wederlegging en onbewimpelde afkeuring van het onberaden doordrijven der godsdienstige meeningen, waarvan men in het loopende tijdvak zoo vele treurige blijken ontwaart. De godsdienst behoort een band der liefde te zijn, gelijk God liefde is, en nooit een scheidsmuur te worden tusschen burger en burger. Elke poging om de godsdienst dienstbaar te maken aan de staatkunde, vernedert de Godsdienst en verzwakt den Staat. De Vaderlands-

liefde behoort ook bij het verschil van godsdienstige meeningen, alle de kinderen van het één en ondeelbaar Vaderland te vereenigen. De ware godsdienstzin kan alleen verzwakt worden door de vermenging van twistvragen over de aanbidding van God met geschilpunten over de regering van den Staat."

De heer C. AUWERDA, koopman te Nijmegen, reeds vroeger naar Noord-Amerika geëmigreerd, doch in den zomer des vorigen jaars, wegens familie-aangelegenheden aldaar gere-tourneerd, is den 5 dezer, vergezeld van een 25tal andere niet onbemiddelde personen uit deze stad en omstreken, die zich bij hem hebben aangesloten, wederom van daar naar zijn nieuw vaderland afgereisd. Velen, die door onoplosbare betrekkingen hier worden terug gehouden, staren hen weemoedig na en zouden zich gelukkig achten hen te kunnen volgen.

De commissie door Z. M. den Koning belast met de voorloopige verordeningen omtrent het *Concours met den Handboog naar den Doelen en Vogel*, door Z. M. te geven op het Loo, op 20 Junij e. k., heeft bij circulaire, van iedere boogschutterij vier schutters, met den beschermheer, president en vaandeldrager, tot de bijwoning van dat feest uitgenoodigd; en tevens daarbij te kennen gegeven, dat plaatselijke omstandigheden voor alsnog verbieden een grooter getal uit te noodigen. De prijzen door Z. M. daarvoor bepaald, zijn: voor den Doelen eene gouden, eene zilveren en eene bronzen medaille, als eerste, tweede en derde prijs, bovendien: eene zilveren medaille voor de schutterij, die de meeste rozen zal hebben geschoten, eene zilveren medaille voor den schutter, die persoonlijk de meeste punten heeft geschoten, en eene bronzen voor de schutterij, die het verste gekomen is. — Voorts voor den vogel: eene gouden, zilveren en bronzen medaille, als eerste, tweede en derde prijzen.

EUGÈNE SUE is met den eigenaar van het dagblad *le Constitutionnel*, den heer-VERON, in een geheel eigenaardig proces gewikkeld. VERON heeft namelijk geweigerd, een hoofdstuk van SUE's „Zeven Hoofdzonden," in het feuilleton van zijn blad op te nemen. Dat hoofdstuk voert tot opschrift: „De Dronkenschap;" en nu wordt door den uitgever beweerd, dat de schrijver hem, VERON, daarin heeft geschetst en ge-gesied. Zoo wil hij wel het honorarium betalen, doch het stuk niet laten drukken. SUE verlangt echter beide.

(Ingezonden.)

IJSSELZAKEN.

Er was weder geschreven en gesproken over den IJssel, en het hooge water heeft er de aandacht op verleid. Het volgende vertrouwen ik dat bij onderzoek de waarheid zal worden bevonden. — De verlenging van den landhoek aan de inmonding, boven Arnhem, is zoo kort en omzwaaiend, dat daardoor niet dan onbeduidend meer water op den IJssel kan vallen. En evenwel, de trekkende kracht der rivieren zal zich door zulke middeltes van toedeeling niet laten beheerschen. Maar midden op den IJssel heeft wel een hoogere zomerstand plaats. Deze wordt veroorzaakt door de kribben, welke, vooral op de bovenste helft der rivier, er dwars zijn ingelegd. Door die kribben moet het vaarwater uitgeschuurd en verdiept, maar tevens versmald worden. Aan de kanten wordt door die kribben de afloop tegengehouden. Vanhier, dat het zomerwater, zonder vermeerderd te zijn, iets langer vertoeft, en zich eenigzins ophoopt; dat de rivier aan inmonding en uitmonding niet hooger staat dan te voren; en dat de aanwinst van zomerwater afneemt, hoe nader men naar boven of naar beneden komt. Die aanwinst is echter midden op de rivier niet zoo belangrijk, of er is dikwijls nog te laag water voor de scheepvaart en de stoombooten. — Historisch is beweerd, dat nog in 1500 de Noordzee-schepen tot Zutphen konden, een weinig later nog tot Deventer, en dat sedert de IJssel verminderd is. Dit moet veroorzaakt zijn door het verdrinken van den Biesbosch in 1421. De Waal was hiermede begonnen meer water te trekken. Want de waterweg over de Waal naar zee was er korter, en dus afheller door geworden. Sedert de Biesbosch tusschen het riet weder wat aansluit, is het niet onmogelijk, dat een weinig water op den Benedenrijn terugkomt, en dat ook de IJssel daartuit een gering aandeel ontvangt. — Door de kribben in den IJssel wordt alleen het gewone zomerwater wat opgehouden, en midden op de rivier iets hooger gehouden. Hoe hooger het water zwelt en over de kribben heenloopt, hoe minder het verschil van waterhoogte is tusschen thans en de vroegere jaren onzer eeuw. — Alles zamengenomen, kan de IJssel nog best wat meer zomerwater lijden; zoo er maar niet meer winter- of vloedwater aan wordt toegevoerd. Het ergste en noodlottigste vloedwater komt overland, wanneer boven Em-

merik een duitsche dijk is bezwaken, achterom den Elterberg op den Ouden IJssel, en zoo bij Doesborgh op den IJssel. Welligt warf zulk water tegen te houden door dijken binnen onze grenzen, op het zuid-oostelijke der graafschap Zutphen. — Men verneemt van klagten, dat de uiterwaarden langs den IJssel thans meer dan vroeger overstroomd zouden worden. Indien dit waar is, moet het euvel vergezeld gaan van eenige aanwinst voor de scheepvaart. En dan vindt de landeigenaar of landgebruiker, voor eenig hooi of gras dat nu of dan meer dan voorheen schade mogt lijden, misschien ruime, doch zeker gedeeltelijke vergoeding, niet alleen in meerdere bemesting door het kleislib, maar ook in hogere prijzen van koorn, hooi en vee, door betere scheepsegelegenheid en beter vertier der marktsteden. Doch ik betwijfel zeer, of de zaak zelve van eenig beduiden is. Want vooreerst, als het water zwelt tot op de uiterwaarden, dan loopt het wel zoo hoog over de kribben heen, dat de tegenwoordige waterstand niet aanmerkelijk van den voormaligen kan verschillen. Ten anderen meen ik, dat die klagten nooit vernomen zijn uit de IJsselboorden, van de inkomende af tot den paar uren gaans beneden Deventer toe. Ze zijn, geloof ik, nooit uitgegaan dan van landlieden die de zwolsche markt wel bezoeken, of van heeren uit Zwolle. Thans weet men in Zwolle zeer goed, dat buurmans-verdriet niet bevoordeelt, en dat, sedert de Willemsvaart, de stad meer dan ooit belang bij de vaart over den IJssel heeft. Maar eene overoude ingenomenheid tegen den IJssel moet daar, zeer natuurlijk, bij eenige lieden van voorvaderlijken stempel een afslijtend overschot hebben achtergelaten. De proef op de som of die klagten gegrond zijn, moet voor den dag kunnen komen uit een onderzoek, of de koop-prijs van buitendijksch land, alle evenredigheden in aanmerking genomen, minder gerezen is dan van binnendijksch. — Voor den afvoer van vloedwater en overstroming zie ik weinig heils in overlaten en groene afwegen. De stroom wordt daardoor verdeeld en gebroken. Bij elkander gehouden, loopt het water sneller en gelijkmatiger voort, en veroorzaakt het minder bezinkingen. Mogt er een voordeel in liggen, dat wordt deeltijk opgewogen door het nadeel aan de overstroomde landstreek. Deze ontvangt luttel bemesting van het dunne slib uit het bovenste rivierwater, en wordt voor veel langeren tijd doorweekt dan de vrije rivierboorden, waar de golvende zanden overheen strijkt, en waar het beste slib aankleeft. — Wel zou ik eenig voordeel zien in slechting der vele zomer-polders, welke ook in de laatste jaren veel versterkt en verhoogd zijn. Deze zomer-polders zijn zeer nuttig voor de lage bezaaiingen die er binnen liggen, immers voor zoolang zij het zwelend water keeren. Maar voor de landerijen acht ik ze nadeelig, en die betalen polderasten toe. Zoolang toch de zomerpolder droog blijft, berooft hij zichzelf van het slib, dat vooral de weilanden zou verbeteren. En is eenmaal de vloed over den zomerdijk gelopen, dan verkeert de zomerpolder in soortgelijken toestand, als uitwegen achter overlaten. Dan bovendien moet de plas weder gelost worden door eene naauwe sluis, en trekt, vooral uit het bouwland, de mest in het water. Die plas, zoo als de ondervinding leert, laat geen of weinig kleislib na. Uiterwaarden zijn veel beter en veel meer waard, dan zulk binnenland. Er zal ook wel bevonden zijn, dat juist die zomerpolders het minst van slib zijn beroofd wier dijken het meest zijn stukgeslagen en doorgebroken. Wordt op het vrije buitendijksche wel somtijds iets aan het gewas beschadigd, dit wordt ruim en rijkelijk door de voordeelen opgewogen; ofschoon de kleine pachter wien de schade treft, dat ligtelijk voorbijziet. Het wezenlijkste bezwaar tegen de opruiming der zomerdijken ligt daarin, dat de gebouwen zouden moeten opgehoogd of verplaatst worden. En van die zomerdijken kan nu nog niet voor den grooten polder van Veluwe gemist worden de Varkensdijk, een groot uur boven Hattem. — De ergste kwaal is te zoeken daar waar de groote bandijken te nabij tegenover elkander liggen. Dat wordt het meest aangetroffen tusschen Deventer en Zwolle. Het afdoendste geneesmiddel zou daarin liggen, om, vooral van Deventer tot aan zee, de baan voor het vloedwater te verruimen, en de groote dijken zoo ver mogelijk landwaarts te leggen. Het is daarbij van belang, dat de ruimte, hoe nader aan zee, des te wijder zij. Het zou geld kosten: om dorpen en buurten zou hier en daar een bogt moeten uitspringen; vele huizen moesten verhoogd of verplaatst worden. Maar alle binnenland, tot uiterwaard gemaakt, zou allengs verbeteren, en een deel der kosten kunnen dragen. Deze verbetering zou thans waarschijnlijk ook meer en meer voordeelig worden. Want het schijnt er naartoe te loopen, dat Engeland ons meer fabrikaat levert, en dat wij dat grootendeels betalen in vee, boter en allerlei verbouw. In eenen tijd, dat een droogmalen der Zuiderzee niet voor dolheid of kwakzalverij wordt uitgekreten, is het misschien niet volstrekt onuitvoer-

lijk, van beneden naar boven te beginnen aan nieuwe bandijken door Mastenbroek en waar aan de eene of andere zijde der rivier maar plaats te vinden is; om die van jaar tot jaar te verhoogen en te verlengen, totdat ze dienen kunnen, en de oude dijken worden doorgegraven en langzamerhand geslecht. Moet hier of daar bij eene bewoonde plaats eene enkele naauwte blijven, die zal nog wel iets meer op de vloedbaan afdoen, dan eene krib op de stroombaan; maar toch den afloop veel minder bedwingen, dan eene doorgaande naauwte wier lengte bij uren of zelfs quartieren gaans wordt gerekend.

Gemengde Berigten.

De 2e kamer zal weder tot na Paschen vacantie nemen. De ministers maken 't haar wel gemakkelijk. — Het Amsterdamsche brilproces is tot openbare vijandelijkheden tusschen de beide respectieve advocaten overgeslagen. 't Is gevaarlijk er den neus in te steken. — De koning van Pruisen is door een blaauwe scheen verblindert de kamers te sluiten. — Zijn confrater van Wurtemberg, door de democratische keuzen voor de kamer verschrikt, zal voor alle securiteit Stuttgart verlaten en te Friedrichshafen gaan residieren. — De Luxemburgers schijnen lust te hebben zich van Nederland te scheiden en met België vereenigd te worden. Van waar toch die algemeene antipatie tegen het Nederl. bestuur? Aan belastingen ontbreekt het toch niet. — De bevolking van Turkije bedraagt ruim 36 millioen, en die van Nederland nog geen 3 millioen neuzen; meest langen. — Men is de lang vermiste Hongaarsche koningskroon eindelijk op 't spoor. Een der helden van den opstand scheen reeds bezig haar tot klein geld te maken. Ongelukkig kroonen schijnen hoe langer hoe zeldzamer te zullen worden. — De Prov. Groninger C. is onmenscheijk genoeg het Gouvernement tot volharding in de kolonisatie aan de Saramacca aan te sporen. — Te Viterbo zijn verscheiden personen gevat, omdat zij 4 honden van verschillend ras te zamen gekoppeld aan één been lieten kluiwen. De politie zag er eene zinspeling in op Italië en de 4 afpompingsmogendheden, die het zijn te hulp gekomen. — Ten gevolge van de verwerping der wet op de emancipatie der Joden in Beijeren willen de Beijersche joden dit land verlaten en zich elders vestigen. — Het nieuwe Keurhessische behouds-ministerie *Hassenpflug* wordt door het volk »het ministerie *Hessen-fluch*» genoemd. — In Frankrijk worden hulpbanken opgericht (*banques de prêts d'honneur*) om eerlijke lieden op hun woord renteloos gelden ter leen te verstrekken. Hier te lande worden ze met papier geholpen (patent, aanmaning, citatie, renovatie enz. enz.) — Om de 5 jaren zullen bij afwisseling in Noord- en Zuid-Holland tentoonstellingen van nijverheid gehouden worden. — De onderhandelingen tusschen de Erven WILLEM II en een Europeesch (geen Israëlitisch?) bankier ter bekoming van een voorschot van 6 millioen zijn, zegt men, afgesprongen; dat geen verblijdend uitzicht voor de bij dien boedel belanghebbenden oplevert. — Onder de speculanten van den dag behoort het plan tot de uitgave van al de preken die zondags gehouden worden. Wie aan die witten koopjes? wie leest? — De generaal de CASTELLANE heeft aan al de regementen, onder zijn commando staande, het belangrijke bevel uitgevaardigd, het haar en de knipfels niet langer te laten groeijen dan bij de regementen is voorgeschreven. — De verplaatsing der Delftsche academie naar Breda is nog niet besloten. — Een dubbele hyacint van de Haarlemsche tentoonstelling is WILLEM III genoemd. — Twee Noord-Hollandsche burgemeesters zijn met hun Edel Achtbare Echtsessanten den Amsterdamschen schouwburg uitgezet, dewijl ze op besproken plaatsen waren gaan zitten. — Een koopman te Haren is tot f 5 boete en de kosten van het proces veroordeeld wegens het zonder permissie verloten van eendvogels. (Wat zouden de N.-Amerikanen spotten met ons »Wij leven vrij, wij leven blij!» als ze wisten in welke keutelarijen de Regering de neus al moet steken!) — Bij een gesprek dezer dagen in eene dorpskerk gehouden zede een boer dat de gaten die onlangs in de dijken zijn geslagen niet voordeelijker konden gedigt worden dan — met onze oude en nieuwe gepensioneerde ministers. — De minister van Binnenl. zaken is begonnen met knollen (voor citroenen?) uit te geven. — De Portugesche schatkist verkeert in dezelfde situatie als de Nederlandsche, zijnde de fondsen voor de ambtenaren gebruikt. — Oostenrijksche troepen zullen in Rome en in Wurtemberg binnenrukken. — Prof. THIERSCH te Marburg heeft eene nieuwe Christelijke sekte gesticht, daar hem de reeds bestaande nog niet genoeg schenen. — De gouverneur-generaal ROCANUSSEN lijdt aan dysenterie, en vindt het Moederland hiervoor geschikter. — Te Oudewater heerscht een bedenkelijke geest van onrust en rebellie. Moge zich die niet algemeen beginnen te vertoonen. — Te Leeuwarden is in de woensdagavondkerk eene Russische obligatie à f 1000 gecollec-teerd. —

CORRESPONDENTIE.

De ingezonden aanmerkingen op de Leesbibliotheek van 't Nut hooren bij de Commissie dier instelling te huis.

— Eenige ongefrankeerde brieven zijn weder geweigerd.

STADSNIIEUWS VAN ZUTPHEN.

Van goederhand hebben wij vernomen, dat de Heeren HERKING, eerste violoncellist, en HAGEMAN eerste violist en pianist, beiden élèves van het conservatoire te 's Hage, in den loop dezer maand hier ter stede, een Concert zullen geven, terwijl tevens hun voornemen bestaat, de overige steden van Overijssel, alsmede Groningen, Vriesland en Drenthe te bezoeken, ten einde hunne talenten te doen hooren.

WATERHOOGTE TE DEVENTER, 's morgens 8 ure.

3 Maart 40 palm 9 duim.	7 Maart 39 palm 4 duim.
4 „ 45 „ 4 „	8 „ 37 „ 4 „
5 „ 43 „ 6 „	
6 „ 41 „ 5 „	

MARKTPRIJZEN TE ZWOLLE, 8 Maart 1850.

TARWE f 6.50 à f 7.75. — ROGGE (Oude) f 4.80. (Nieuwe) f 3.70 à f 4.50. — BOEKWEIT f 3.90 à f 4.70. — GARST f 3.80. — ERWTEN (groene) f 5.75. — BOONEN f 4.10 à 4.40. — AARDAPPELEN f 1.00 à 1.55.

ROTTERDAM p. f 0.65 à f 0.77½. ¼ ton f 15.00 à f 17.00.

GRAANMARKT TE DEVENTER, 8 Maart 1850.

Hoewel de aanvoer zeer aanzienlijk was, en de kwaliteit der meeste Granen veel te wenschen overliet, ruimde evenwel alles tot nagenoeg de prijzen der vorige week wel op. — Voor **TARWE** is besteed f 6.50 à f 7.50 — **ROGGE** f 3.70 à f 4.10. — **BOEKWEIT** f 4.50 à f 4.75. — **GARST** f 3.00 à f 3.60. — **HAYER** f 2.60 à f 3.00. — **PAARDEBOONEN** f 4.00 à f 4.25.

AARDAPPELEN: f 1.00 à f 1.30, puik beste f 1.50 het mud. Ter markt 10 à 15 mud.

Per schip verzonden 800. à 900 mud tegen f 1.00 à f 1.40 het mud. **BOTER**: 1. soort f 14.00 à f 14.50. 2. soort f 11.00 à f 12.50.

GRAANMARKT TE ZUTPHEN, 7 Maart 1850.

De markt was heden alleroervloedigst van Granen, vooral van Rogge voorzien. Wegens de lagere berigten der hoofdmakten konden zich de prijzen niet staande houden; de kooplust was echter vrij levendig, zoodat het aanzijnde nog al vlug van de hand ging. — **TARWE** deed van f 6.25 tot f 7.40. — **ROGGE** van f 3.75 tot f 4.10. — **BOEKWEIT** van f 4.00 tot f 4.80. — **GARST** f 3.00 à f 3.25. — **HAYER** f 2.30 à f 2.60. — **KLAVERZAAD** 21 à 22 Cent de 5 Ons. — **AARDAPPELEN** (gelen) van f 1.00 tot f 1.20. (rooden) van f 1.30 tot f 1.45. — In 2 dagen verscheept 950 mud.

BOTER: Van f 12.00 tot f 12.50 het $\frac{1}{8}$ Vat.

MARKTPRIJZEN TE ARNHEM, Vrijdag 8 Maart

TARWE (Nieuwe) f 6.15 à f 8.15. — **ROGGE** f 3.80 à f 4.15. — **BOEKWEIT** f 4.25 à f 4.50. — **GARST** f 3.50 à f 4.00. — **VOERHAVER** f 2.20 à f 2.40. — **PAARDEBOONEN** f 4.20 à f 4.60 — **ERWTEN** (Gele) f 4.50 — **AARDAPPELEN** f 1.10 à 1.40. — **BOTER** Ned. pond f 0.50 à f 0.60.

BURGERLIJKE STAND TE ZWOLLE.

ONDERTROUW: B. Hammer, 23 j., met H. Bonsink, 29 j.
GEHUW: G. Lagerwaard, 30 j., met A. C. Trentelman, 29 j. — J. F. Heijman, 28 j., met D. J. S. Grauss, 31 j. — J. Kommiss, wedr. van J. Schoonen, 27 j., met G. v. d. Berg, 24 j.

BEVALLEN: 27 Febr. A. Bartels, geb. Cuiper, Z. — U. C. Eos, geb. Bosch, Z. — H. Bozepol, geb. Kieckheld, D. — 28 dito. H. Andijk, geb. Dieleveld, D. — 1 Maart. M. W. Barneveld, geb. Mulder, Z. — C. Roelofsma, geb. v. d. Ven, Z. — 2 dito. J. L. Idsinga, geb. Brune, Z. — G. Stoffels, geb. Bruggeman, Z. — 3 dito. G. Staats, geb. Gustavus, Z. — J. P. v. d. Bijlaardt, geb. de Vos, Z. — 4 dito. J. de Groot, geb. v. d. Beil, D. — E. Dongelo, geb. Blankvoort, D. — 6 dito. M. A. v. Goor, geb. Grau, Z. — H. Hoenders, geb. de Ruiter, Z.

OVERLEDEN: 28 Febr. A. v. d. Berg, 6 Z. — 1 Maart. W. Argelo, man van G. v. Dalsen, 39 j. — 2 dito. J. C. v. Oortmerssen, wed. van W. Trook, 55 j. — 3 dito. T. Nijldj, wed. van J. Weijs, 76 j. — G. A. Bender, 14 d. Z. — 4 dito. C. Lohman, 10 j. D. — 6 dito. P. Fourdrinier, man van H. Stil, 25 j. — H. Jansen, 1 j. 6 m. D. — A. de Roos, 50 j. D. — D. Beumer, wedr. van H. Jans, 87 j. — G. Welboren, 5 w. Z.

BURGERLIJKE STAND TE DEVENTER.

ONDERTROUW: J. W. Rottevel, 36 j., met H. Hoefman, 32 j. — A. Loskoot, 38 j., met G. Vrieling, 31 j. — G. J. Twenhaar, 35 j., met A. Nieuwenhuis, 36 j. — C. L. Mattern, 28 j., met D. M. H. Don Daas, 27 j.

GEHUW: P. Bertin, 67 j., met M. Sardijn, 29 j. — J. Koops, 27 j., met J. Heikens, 28 j. — T. Maatman, 24 j., met J. Hendriks, 25 j. — E. Nijhoff, 36 j., met H. Nijland, 41 j.

BEVALLEN: 2 Maart. G. Eijndhoven, geb. Bramhaar, Z. — F. Draarsma, geb. v. d. Werf, Z. — 4 dito. E. Singendonk, geb. Diks, Z. — H. v. Dattel, geb. Aarsen, Z. — J. H. Tempelman, geb. Dijkman, D. — E. Steenbergen, geb. Scholten, Z. — 5 dito. G. Grondhuis, geb. Klein Lingeveen, Z. — J. Hoedemaker, D. — J. Kruitbosch, geb. Hammen, Z. — B. Schiphorst, geb. Spanheim, Z. — 6 dito. B. C. Kemper, geb. Heinink, Z. — C. L. Boode, geb. v. d. Poll, D. — 8 dito. H. Leeferink, geb. Severien, Z.

OVERLEDEN: 2 Maart. W. Rouwendal, vrouw van G. Lunenberg, 45 j. — F. Vos, 10 m. V. — 4 dito. H. Middendorp, 4 j. V. — H. C. Sue-rink, wed. van H. Waanders, 49 j. — T. H. Hermelaar, 1 m. M. — 5 dito. J. Bomhof, wed. van H. Hofste, 59 j. — J. A. Stossen, 1 j. M.

BURGERLIJKE STAND TE ZUTPHEN.

GEHUW: 6 Maart. H. v. d. Pol, 39 j., met A. Geerts, wed. van H. v. Dijk, 27 j. — H. Bendelaar, 22 j., met G. Zettelenbrink, 25 j.

BEVALLEN: 1 Maart. M. Bodeseo, geb. Loos v. Westerkappel, Z. — 2 dito. J. Vos, D. — 3 dito. J. J. M. Plettenburg, geb. Nijboer, D. — B. Tesink, geb. v. Boven, D. — 4 dito. A. M. Jochems, geb. v. Beek, D. — 5 dito. A. M. C. Mähler, geb. Sprenger, D. — 6 dito. H. Hendriks, geb. Steenman, Z.

OVERLEDEN: 28 Febr. E. Remmers, 37 j. — 1 Maart. J. Jansen, 61 j. — 2 dito. C. E. Gerverdinck, huisvr. van J. Correljé, 60 j. — 5 dito. H. Dijk, 6 d. — J. H. Schmidt, 38 j. — 6 dito. A. C. Krassen-

BURGERLIJKE STAND TE APELDOORN van 1 tot 8 Maart.

GEHUW: Geen.

BEVALLEN: H. v. Breda, geb. Stern, Z. — J. Pannekoek, geb. Be-
reth, Z. — M. ter Mate, geb. Westhof, D. — M. Lavan, D. —
H. v. d. Veld, geb. Bossenbroek, D. — M. Broekhoven, geb. Wit-
teveen, Z. — E. Brom, geb. Steenman, D. — M. Schut, geb. Trappe,
D. — A. Schimmel, geb. Berends, D. — J. Kwappenberg, geb. Pep-
pelenbos, D. — H. Weenk, geb. v. d. Hel, Z. — B. Ploeg, geb. v.
Beek, D. — A. Buitenhuis, geb. Buitenhuis, D. — J. Hagee, geb. Strui-
ckenkamp, D. — H. G. v. Laar, geb. Boege Dijkhof, doode Z. — H.
Sijthuis, geb. v. Houten, doode D.

OVERLEDEN: D. Beethaar, 5 w. — H. Buitenhuis, 71 j. — E. Wil-
brink, huisvr. van T. v. Grol, 53 j. — J. Koetzier, 5 j. — L. Gock-
koop, 8 j. — G. Gerrits, 49 j.

ADVERTENTIËN.

GUANO TE KOOP

bij **VAN GRONINGEN, BUSSINK & Co**.
(52) in de Polstraat te DEVENTER.

Eene partij gave **ESSEN KAP-** en **VLEESCH-
BLOKKEN** van 13 tot 24 duim diameter, te bevragen
bij A. ROUWENHORST aan de Havenkom te *Apeldoorn*, bij
wien ook te bekomen is allerhande soort van **TIM-
MERHOUT, DROOG** en **NATTE KALK,
STEEN, PANNEN, VLOEREN** enz., alles tot
civiele prijzen. (53)

D. J. H. LAMBERTS & Co.

hebben in hun Magazijn te Deventer ontvangen:

FIJNE ZIJDEN HOEDEN,
Nieuw Model,

VAN

G. Schröder & Co. (54)

In een Burgerhuishouding verlangt men eene
DIENSTMEID, van de Hervormde Godsdienst,
boven de 30 jaren oud, en van een onbesproken ge-
drag. Adres onder Litt. A. bij den Boekverkooper A. TER
GUNNE te Deventer. Brieven franco. (55)

TABAK, KRUIDENIERS- EN VERFWAREN.

J. J. BERENDS D^r, in de Diezerstraat te Zwolle,
vraagt een **LEERLING** van de Protestantsche Godsdienst.
Brieven franco. (47)

In eene *Tabaks-affaire* en vrij levendigen *Kruidenierswinkel*
wordt tegen April, Mei of later gevraagd: een **JONGE-
LING** op zeer billijke voorwaarden; ook kan in diezelfde
zaak een **BEDIENDE** geplaatst worden. De hierop aan-
merking makenden adresseren zich voorloopig per *franco* brief
bij den Boekhandelaar **TJEENK WILLINK** te Zwolle, onder
Letters **P. Q.** (56)

Een **WAGENMAKERS-KNECHT**, zijn werk
goed verstaande, ongehuwd, kan dadelijk werk bekomen bij
C. C. WICHARD, buiten de Diezerpoort te Zwolle. (57)

De Notaris **DE KRUIJFF** zal in de aan-
staande week verkoopen:

- Op Dingsdag, om 10 uren, aan de Tesse te Empe, **50**
stuk **ZWARE DENNEN**, geschikt voor Timmer-
hout, liggende bij den Huije de Meeuwenberg bij de
Emperbrug, en een aantal perceelen **DENNEN**, ge-
schikt voor Rikkens, Boonenstokken enz., gelegen in
het *Tondensche Veld* en het *Breembroek* in Tonden onder
Brummen.
- Op Woensdag, om 3 uren, aan den Beer te Voorst,
verscheiden perceelen **ZWARE BEUKEN-BOO-
MIEN**, staande aan het *Hondsveld* onder Empe.
- Op Woensdag, om 10 uren, aan het Kanon bij Zutphen,
30 DUIZEND PONDEN EXTRA BEST
UITERWAARDS HOOL. (58)

VERKOOPING

VAN

BOEKEN, GLOBEN, KAARTEN, SCHILDERLIJEN ENZ.,
op Maandag den 18 Maart e. k. en volgende dagen, door
en ten huize van den Boekhandelaar A. J. VAN DEN SIGTEN-
HORST te Deventer. (59)

SCHOUWBURG TE DEVENTER.

OP MAANDAG 11 MAART.

DE DILIGENCE OP ORLEANS,

Blijspel in 3 bedrijven.

Na hetzelfde:

DE EERSTE BRUIDSDAG,

Blijspel in 2 bedrijven.

(60)

Aanvang 7 ure.

Ter Boekdrukkerij van A. TER GUNNE & Co. te Deventer.

